

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

DKOW-WOKO-WD-0401-232/13

Warszawa, 08 stycznia 2014 r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

P. J. Cichowski
B E K K R E T A T
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 9.01.14
nr. 120 podpis. *M*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 9.01.14.
nr. 90 podpis. *Borusewicz*

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie Nr BPS/043-46-1978/13 złożone przez Pana Senatora Ryszarda Antoniego Knosalę w sprawie *lekcji wychowania fizycznego w szkołach*, w związku z opublikowaną przez Najwyższą Izbę Kontroli *Informacją o wynikach kontroli pn. Wychowanie fizyczne i sport w szkołach publicznych i niepublicznych* uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Zajęcia wychowania fizycznego prowadzone są we wszystkich typach publicznych i niepublicznych szkół, których zgodnie z danymi Systemu Informacji Oświatowej (wg stanu na 30 września 2012 r.) jest 28 108. Zawarta w *Informacji o wynikach kontroli pn. Wychowanie fizyczne i sport w szkołach publicznych i niepublicznych*, ogólna negatywna ocena skontrolowanych szkół, sformułowana została na podstawie wyników kontroli przeprowadzonych w 43 szkołach (w tym 38 zespołach szkolnych), z terenu 8 województw, co stanowi jedynie 0,15% ogółu szkół.

Poruszana przez NIK w ww. informacji problematyka obejmuje istotne, dostrzegane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej zjawiska. Mając jednak na uwadze fakt, że ww. informacja oparta została na podstawie danych uzyskanych w stosunkowo niewielkiej liczbie szkół, w mojej ocenie nie jest uprawnione bezpośrednio przekładanie ww. wyników na stan realizacji zajęć wychowania fizycznego we wszystkich szkołach.

Należy podkreślić, że Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania ministra edukacji narodowej w obszarze wychowania fizycznego w szkołach. NIK pozytywnie oceniła wprowadzaną od 2009 r. nową podstawę programową wychowania fizycznego, w której zaakcentowano znaczenie edukacji zdrowotnej dla fizycznego, psychicznego i społecznego rozwoju uczniów oraz konieczność kształtowania aktywności fizycznej i dbałości o zdrowie w ciągu całego życia. Korzystnie przyjęto także stworzoną uczniom możliwość wyboru form realizacji i tematyki lekcji wychowania fizycznego.

Minister edukacji narodowej dostrzega niepokojące zjawisko absencji uczniów na zajęciach wychowania fizycznego i prowadzi szereg działań związanych z popularyzowaniem aktywności fizycznej i promocji zdrowego stylu życia, które

zapobiegać mają omawianemu zjawisku, np. program „Szkoła Promująca Zdrowie”, program HEPS (*Healthy Eating and Physical Activity in Schools*) „Zdrowe Żywienie i Aktywność Fizyczna w Szkołach”, konkurs na realizację zadania publicznego pn. „Zdrowe dzieci to nasz kapitał – szkolne projekty popularyzujące zdrowy styl życia w szkołach oraz w społecznościach lokalnych”, czy upowszechnianie przez Ośrodek Rozwoju Edukacji – placówkę doskonalenia nauczycieli podległą MEN – kampanii społecznej „Wiem, co jem”.

Minister edukacji narodowej w porozumieniu z ministrem zdrowia prowadzi działania zmierzające do zmniejszenia skali tego zjawiska. Przy czym istoty problemu nie stanowi kwestia szczegółowego określenia zasad wydawania opinii lekarskiej o ograniczonych możliwościach uczestniczenia ucznia w zajęciach wychowania fizycznego, ale kształtowanie świadomości uczniów i rodziców, o następstwach unikania tych zajęć.

Należy wyjaśnić, że cytowane przez Pana Senatora dane dotyczące liczby uczniów niećwiczących, NIK sformułowała na podstawie określonych założeń, tj. wybranego tygodnia zajęć, uwzględniając w tym również uczniów nieobecnych bądź nieposiadających stroju sportowego. Na podstawie przyjętej metodologii, na poszczególnych etapach edukacyjnych nie uczestniczyło czynnie w zajęciach:

- II etap 15% uczniów,
- III etap 23% uczniów,
- IV etap 30 % uczniów.

Jednocześnie NIK podaje średnią liczbę uczniów zwalnianych przez dyrektora szkoły z zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii lekarskich w latach szkolnych 2009/10-2010/11, która wynosiła odpowiednio:

- II etap 3%, 2% i 2% uczniów,
- III etap 5%, 5% i 5% uczniów,
- IV etap 13 %, 12% i 11% uczniów.

Ministerstwo edukacji narodowej bada zjawisko obniżenia frekwencji uczniów na zajęciach wychowania fizycznego podczas monitorowania realizacji zajęć wychowania fizycznego w formach do wyboru przez uczniów we wszystkich typach szkół publicznych. Ww. monitorowanie przeprowadzone zostało w roku szkolnym 2009/2010 oraz roku szkolnym 2011/2012 równoległe z monitorowaniem realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego. Analogiczne działania przeprowadzone zostaną w bieżącym roku szkolnym.

W roku szkolnym 2011/2012 kompletne arkusze monitorowania realizacji zajęć wychowania fizycznego wypełniło 807 szkół podstawowych, 465 gimnazjów, 180 liceów ogólnokształcących (odpowiednio: 6%, 6% i 7% szkół każdego typu). Zgodnie z uzyskanymi informacjami odsetek uczniów zwalnianych z zajęć wychowania fizycznego na podstawie opinii lekarskich kształtował się następująco:

- szkoły podstawowe 1,37%,
- gimnazja 4,21%,
- szkoły ponadgimnazjalne 13,89%.

Popularyzowanie aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży, przeciwdziałanie wadom postawy oraz zapobieganie nadwadze i otyłości jest długotrwałym procesem

społecznym. Ministerstwo edukacji narodowej zamierza kontynuować swe działania w tym zakresie. Zmiany postaw oraz kształtowanie zdrowych nawyków w społeczeństwie wymagają podejmowania systemowych działań na wielu poziomach. Dotyczy to wszystkich elementów procesu wychowania i jest wypadkową wpływu wywieranego na dzieci i młodzież przez środowisko, w którym dorastają – rodzinę, grupę rówieśniczą, szkołę, media oraz wszystkich innych, które kształtują nawyki i umiejętności oraz przekazują wiedzę. W ramach tych działań, szkołom wskazuje się obszary, które należy wziąć pod uwagę podczas planowania, wdrażania, monitorowania i ewaluacji szkolnej polityki w zakresie aktywności fizycznej i żywienia. Jednak odpowiednie działania, które ograniczą liczbę dzieci unikających aktywności fizycznej nie będą skuteczne bez aktywnej współpracy rodziców, organu prowadzącego i kierownictwa szkoły.

W roku szkolnym 2013/2014 minister edukacji narodowej ustaliła kierunek polityki oświatowej państwa pn. „Działania szkoły na rzecz zdrowia i bezpieczeństwa uczniów”. W ramach ustalonego kierunku polityki oświatowej państwa rok szkolny 2013/2014 został ogłoszony Rokiem Szkoły w Ruchu. Zagadnienia, na jakie Ministerstwo edukacji narodowej pragnie zwrócić uwagę w czasie trwania Roku Szkoły w Ruchu oraz w latach następnych, to między innymi:

1. zwiększenie aktywności uczniów na lekcjach WF i na innych zajęciach sportowych organizowanych w szkole i poza szkołą;
2. uświadomienie uczniom, że ruch to nie tylko obowiązkowe zajęcia WF, lecz każda aktywność fizyczna, jaką podejmujemy w ciągu dnia;
3. zwrócenie uwagi uczniów na konieczność zaplanowania w ciągu dnia czasu na naukę i czasu na aktywny wypoczynek, w celu zachowania zdrowego i higienicznego trybu życia;
4. uświadomienie uczniom związku między aktywnością fizyczną i zdrowym odżywianiem, a zdrowiem, dobrą kondycją i dobrym samopoczuciem;
5. podkreślenie roli nauczycieli wychowania fizycznego jako ważnych animatorów życia szkolnego oraz ich roli w procesie edukacji zdrowotnej i wychowania młodych ludzi;
6. zwrócenie uwagi na rolę rodziny w kształtowaniu zdrowych nawyków u dzieci związanych ze zdrowym odżywianiem i regularną aktywnością fizyczną w ciągu dnia.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
Przemysław Kwizjański
PODSEKRETARZ STANU